

Construir confiança en temps de crisi

Dv, 19/10/2012 per Josep Gallifa

[Universitas](#)

Construir confiança en temps de crisi: comunicació i capital social. Aquest va ser el tema de la lliçó inaugural del curs a la Universitat Ramon Llull que va tenir lloc fa uns dies a la Facultat de Comunicació Blanquerna. La va pronunciar el Sr. Ferran Rodés, vicepresident del grup Havas Media i president del diari Ara. [En va informar oportunament CatalunyaReligió.](#)

No podem reproduir els detalls de la ben documentada conferència, pròpia d'una persona que té una visió global dels problemes, a partir de les dades del seu grup de comunicació que té presència en diferents països del món; però sí que volem comentar alguna de les idees que ens van semblar de més rellevància, sobretot les que fan referència al factor de construir confiança.

La primera idea del Sr. Rodés és que la crisi econòmica en la que estem immersos no és una crisi com altres que hi poden haver hagut. El capitalisme com a sistema econòmic, està -digué- greument ferit. Els mecanismes clàssics de funcionament del sistema: creació de bens i serveis, mitjans de comunicació de masses que informen dels productes, consum que fa moure el sistema, ha sofert un canvi significatiu. Aquest capitalisme que es deia "democràtic" al final ha resultat que no ho era tant. En realitat el sistema de comunicació tradicional funcionava d'una manera molt vertical i poc participativa. Si abans els mitjans eren pocs, i normalment públics, ara la circulació de la informació està distribuïda en xarxes, que van donant més i més control a agents nous. Això afecta d'una forma definitiva en mans de qui està el control, i com es produeix la decisió del consum de productes. Aquesta capacitat d'interconnexió de les xarxes ha fet desaparèixer la distància que hi havia entre "el que era una cosa i el que aparentava ser" -digué Rodés-. La recepta per al nou model que emergeix avui dia només es pot basar en la transparència, ja que ocultar informació és més difícil que mai i acostuma a ser "un passaport ràpid per al desastre". En aquest nou món és primordial dir la veritat i que el que es digui tingui una certa utilitat -va afegir-.

El Sr. Ferran Rodés a més a més va exposar com les fórmules que s'han provat per superar la crisi (rebaixar l'endeutament, desglobalitzar el sistema o tornar a regular l'economia) no han funcionat. Però va mostrar-se optimista sobre la capacitat de construir un nou sistema. No és que hi hagi una alternativa clara al model anterior, que generi de moment prou confiança, però sí que va presentar en concret alguns exemples que donen motius raonables per l'optimisme. Va afirmar que: "Tenim la capacitat de construir un nou sistema d'organització social i econòmica molt més sòlid, eficient i sostenible, basat en tres factors de canvi: tecnologia, energia i democratització de la comunicació social".

Per exemplificar aquesta tendència vers un nou model va posar l'exemple de la situació de diferents països del món. Així hi ha països que són països emergents en els que funciona encara el model anterior de creixement: més producció, més endeutament, etc. El model en el que estàvem nosaltres fa uns anys. Aquests països en un mapa mundi tindrien el "color groc". Altres països estarien ara mateix, com estem ara nosaltres, en "color vermell", països que han crescut, s'han endeutat creant "bombolles" i ara estan en una situació econòmica delicada i difícil. Tanmateix hi ha "països blaus", països que ja han sortit de la crisi. Què

tenen en comú aquesta països? – es va preguntar- Perquè han sortit? Podem aprendre'n alguna cosa?

No són pas necessàriament països grans. Exemples de països “blaus” són Dinamarca, Països Escandinaus, Àustria, o Canadà, entre d'altres. Aquests en concret no són pas dels països amb més població. Tenen però en comú una sèrie d'actius, entre ells:

-Una cultura molt implantada de valors cívics, de tolerància i de respecte. Són països amb democràcies participatives, i implicació cívica. Es regeixen pels valors civils i no dogmàtics.

-Unes societats bastant igualitàries on no hi ha situacions de pobresa extrema, amb un notable sentiment de comunitat. Son països solidaris, també segurs en el lligam entre individu i societat –digué Rodés-.

-Una preocupació pel medi ambient, molt aprofundida, que fins i tot és una font important de nova economia, com les energies renovables.

-Una cultura empresarial molt implantada i un teixit econòmic productiu competitiu, amb un bon lligam empresa-societat. Aquest països blaus tenen per exemple 42 de les 100 empreses més importants del món.

La confiança serà, per Rodés, el factor clau en les societats que venen. La confiança ja no la genera una minoria i uns mitjans de masses, sinó una xarxa de persones interconnectades. En aquesta nova àgora ja no funcionen els patrons clàssics: vendre el producte encara que sigui a expenses de no dir la veritat, etc. La veritat, la claredat de propòsit, la transparència, així com també la utilitat i els resultats, passen a estar en un lloc important per generar la confiança necessària. Confiança doncs no només per sortir de la crisi sinó com a forma de viure. Per Rodés això vol dir fer passar la política per davant de l'economia. Per ell a més a Catalunya es donen algunes d'aquestes condicions i valors, i en això va ser també optimista sobre el futur.

Un apunt: Aquest nou tipus de societat que es dibuixa, a casa nostra, la pot representar tant bé com el que més el cristianisme. No em refereixo a la pràctica religiosa, sinó a la traducció dels valors evangèlics a la organització de la societat, a la pràctica relacional, cívica, de preocupació pels altres. Els cristians tenim un paper natural a jugar en aquestes noves societats que es dibuixen, però ho hem de fer amb respecte i diàleg, acceptant posicions diverses, però també expressant amb claredat i transparència els nostres punts de vista, de forma raonada i constructiva. L'Església ha de tenir el seu paper, una Església que accepta el pluralisme i que viu confiada en l'evolució de la humanitat.

Per acabar volem expressar la nostra felicitació al nou rector de la Universitat Ramon Llull l'Excm i Mgnfc. Dr. Josep M Garrell, que va inaugurar per primera vegada el curs acadèmic com a rector, i a qui desitgem molta sort i encert en la seva nova responsabilitat!